

Osallistuvan budjetoinnin jatkokehittäminen

Lähidemokratiatoimikunta 13.03.2024 § 22

Valmistelija

kansalaistaoiminnan ja osallisuuden päällikkö

Osallistuvaa budjetointia on kokeiltu Raahessa vuosina 2022-2024. Tarkoitukseen on ollut käytettävissä kunakin vuonna 30 000:n määräraha. Budjetointi on toteutettu siten, että kaupunkilaiset ovat esittäneet ideoita, joita kaupunki voisi toteuttaa. Kaupunkilaiset ja kaupungin asiantuntijat ovat voineet kommentoida ideoita ja lähidemokratiatoimikunta on kommentoinnin pohjalta valinnut 10-15 ehdotusta kaupunkilaisten äänestettäväksi. Lisäksi kaikki budjetoinnissa esitetyt ideat on toimitettu hallintokunnille otettavaksi huomioon normaalissa budjetoinnissa.

Kaupunkilaisten kiinnostus osallistuvaa budjetointia kohtaan on ollut ideoinnin ja äänestysaktiivisuuden osalta kohtuullista, mutta ideoiden kommentointi ja ns. yhteiskehittely ovat herättäneet melko vähän kiinnostusta, jolloin budjetoinnista on jäänyt yksi oleellinen elementti melko vähälle huomiolle. Vuosittain käytössä ollut 30 000 €:n määräraha on lisäksi osoittautunut varsin vaatimattomaksi.

Budjetointiin esitetyt ideat ovat koskeneet voittopuolisesti erilaisia liikunta- ja virkistyskohteita. Toteutukseen päätyneet kohteet painottuvat väestörakenteellista syistä taajamiin ja työikäisten suosimiin teemoihin, jolloin haja-asutusalueita ja nuoria koskevat kohteet ovat olleet heikommassa asemassa. Jotta kiinnostus osallistuvaa budjetointia kohtaan säilyisi jatkossakin, tulisi sen toteutusta kehittää niin, että useamman tyyppiset kohteet voisivat päätyä toteutukseen.

kehityslinjoja voisivat olla:

-budjetoinnin kohdistaminen suoraan hallintokuntien käyttösuunnitelmiin, jolloin kaupunkilaisilla olisi mahdollisuus vaikuttaa myös palvelutuotantoon.

-nykyisellä tavalla käytettävän määrärahan tuntuva korottaminen, jolloin toteutukseen pääsisi useampi kohde tai toteutetut kohteet voisivat olla merkittävämpiä.

-määrärahan korottaminen ja budjetoinnin toteuttaminen alueellisesti kohdennettuna (esim. alueraatien kautta)

Esittelijä	Kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Pietarinen Ari
Päätösesitys	Toimikunta käy vaihtoehtoja koskevan keskustelun, jättää asian pöydälle ja palaa asiaan seuraavassa kokouksessa, jossa tehdään ehdotus osallistuvan budjetoinnin toteuttamisesta tulevaisuudessa.
Päätös	Hyväksyttiin esitys. Käydyssä keskustelussa arvioitiin kehityslinjoiden toteutusmahdollisuuksia. Lisäksi vaihtoehtoina tuotiin esille mm. 1. alueellisen tasapuolisuuden parantaminen niin, että alueelle, jonne edellisenä vuonna on kohdistettu osun varoja ei voisi esittää kohdetta käsittelyssä olevan vuonna. 2. alueellisen tasapuolisuuden parantaminen niin, että budjetointi kohdistuisi kiertävänä vuorovuosin jokaiselle alueelle. 3. budjetoinnin toteuttaminen joka toinen vuosi, jolloin budjetointiin voitaisiin osoittaa kerrallaan kaksinkertainen määräraha kustannusvaikutuksen pysyessä neutraalina talouden suunnittelukauden puitteissa. 3. käytettävissä olevan määrärahan jakaminen tasan alueiden kesken. Valmistelussa tulee ensiksi selvittää määrärahan korottamismahdollisuudet.

Lähidemokratiatoimikunta 11.04.2024 § 31

Valmistelija	kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Esillä olleista vaihtoehtoista budjetoinnin kohdistaminen suoraan hallintokuntien käyttösuunnitelmiin on ollut kaupungin johtoryhmän mietinnässä 25.3. Johtoryhmällä ei ollut vielä valmiuksia kehittää budjetointia tähän suuntaan.
Esittelijä	Kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Pietarinen Ari
Päätösesitys	Lähidemokratiatoimikunta esittää kaupunginhallitukselle tarkoitukseen varattavaksi määrärahasi 90 000 € vuodelle 2025 niin, että kullekin kaupungin neljästä alueesta (kantakaupunki, Saloinen, Vihanti, Pattijoki) osoitetaan 22 500 €. Ideat kerätään ja äänestys toteutetaan aluekohtaisesti ja kullakin alueella toteutetaan vähintään yksi äänestykseen osallistunut kohde.
Päätös	Hyväksyttiin.

Lähidemokratiatoimikunta 19.09.2024 § 69

134/02.02.00/2024

Valmistelija	kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö
	<p>Taloushallinnosta saatujen tietojen mukaan osallistuvan budjetoinnin määrärahaa ei olla korottamassa, joten toimikunnan tulee linjata tulevan vuoden osbun toteutusperiaatteet. Keskeisinä muutostarpeina on noussut esille määrärahan riittävyyden ohella osbu-prosessin kiinnostavuuden ylläpitäminen ja alueellisen tasapuolisuuden toteutuminen. Kokeiluvaiheen aikana kaikki toteutetut kohteet kohdistuivat kantakaupungin alueelle.</p>
Esittelijä	Kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Pietarinen Ari
Päätösesitys	<p>Vuoden 2025 osallistuvan budjetoinnin prosessi toteutetaan siten, että budjetoinnin ideointi- ja yhteiskehittelyvaiheisiin ja varsinaiseen äänestykseen otetaan ainoastaan esityksiä, jotka kohdistuvat ns. kantakaupungin alueen ulkopuolelle.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.